KLEBONIŠKIŲ NEĮTVIRTINTA GYVENVIETĖ

Bronius DAKANIS

DKIM prašymu 2004 m. atlikti žvalgomieji archeologiniai tyrimai Kleboniškių kaime (Radviliškio r., Šeduvos sen.). Tyrimais siekta nustatyti kaimavietėje aptiktos neįtvirtintos gyvenvietės ribas.

Tyrimai vykdyti 18 vietų, kur kasti 1 m^2 dydžio šurfai. Pastarųjų vieta derinta su DKIM direktoriumi Egidijumi Prascevičiumi. Didžioji šurfų dalis (16) tirta kaime, DKIM Kleboniškių kaimo buities ekspozicijos teritorijoje: 9 – kaimo V pusėje (tarp gatvės ir Daugyvenės dešiniojo kranto), 7 – R pusėje (tarp gatvės ir kaimo R apvažiavimo). Du šurfai tirti ties kaimu jau Daugyvenės kairiojoje pakrantėje. Tyrimų metu aptikta neįtvirtintai gyvenvietei būdingų radinių: lipdytų puodų šukių lygiu paviršiumi ir molio tinko gabalėlių, o šurfe 7 – ir išlikęs iki 15 cm storio jos kultūrinis sluoksnis. Taip pat rasta ir kaimavietės dirbinių: žiestų puodų šukių (kurių dalis glazūruota), kalvio darbo vinių ir kitokių radinių. Kleboniškių neįtvirtinta gyvenvietė pagal aptiktus archeologinius radinius datuojama I tūkst. antrąja puse ir skiriama grublėtosios keramikos kultūrai. Kaimo, įkurto po valakų reformos, vietą rodo XVI–XX a. radiniai.

Kleboniškių neįtvirtinta gyvenvietė yra tik 50 m į PR nuo Pakalniškių piliakalnio, vadinamo Kleboniškių kalnu, Piliakalniu, su papėdės gyvenviete (A 629K) ir pilkapynu (A 628). Tyrimų metu nustatyta jos teritorija užima 4,265 ha. Neįtvirtinta gyvenvietė 2006 m. įrašyta į NKVR Archeologinių vietų sąrašą.

UNFORTIFIED SETTLEMENT AT THE KLEBONIŠKIAI VILLAGE

In 2004 in the Kleboniškiai Village (Radviliškis district) 18 test pits were excavated (18 m^2 in total). Traces of an unfortified settlement of the second half of the 1st millennium A.D. were discovered: hand-made potshards with a smooth surface and pieces of clay daub. Wheel-made pottery shards (part of them glazed) and iron nails made by a blacksmith are attributable to the 16th–20th century village occupying the site.

VYSKUPIŠKIŲ PILIAKALNIS

Olegas FEDIAJEVAS

2004 m. pratęsti ir baigti archeologiniai tyrinėjimai Vyskupiškių piliakalnyje (Klaipėdos r.), pradėti 2003 m. (žr. *ATL 2003 metais*, V., 2005, p. 33). Piliakalnyje iš viso ištirtas 60 m^2 plotas. Tyrinėjimams parinktos vietos, kur pagal tvarkymo darbų projektą buvo numatyta iki natūralaus grunto byrėjimo kampo nukasti piliakalnio šlaitus. Pirmas 15 m^2 dydžio plotas (plotas 3) tyrinėtas į R nuo 2003 m. tyrinėto ploto 2, pratęsiant jį į aikštelės Š pakraštį ir šlaitą. Kaip ir 2003 m. kultūrinis sluoksnis su grublėta ir lygiu paviršiumi keramika bei smulkiais degėsiais aptiktas iš karto po velėna, 10–15 cm gylyje. Maksimalus jo storis aikštelės link siekė 40 cm, ties šlaitu – iki 20 cm. Kultūrinis sluoksnis – pilkas smėlis ir priesmėlis. Įžemis, pasiektas 55–60 cm gylyje, – priemolis. Lyginant su ankstesnių metų